

A Mons. Mons. Anthoni Thiede present á Kjøbenhavn

Højtærede Hjerte- meget elskte Fr. Fætterske Anna Marg. Wahren som og Susanne Wahren og min højt ærede Hr. svoger Anthon Thiede samt alle andre gode Venner og Bekendte!

Jeg arme og elendige Slave falder underdanigst til Eders Fødder, bedende for Jesu Christi dyre Fortjenesters Skyld, at de dog vilde forbarme sig over mig elendige Slave, som her udi Algier er taget og opbragt med et Hamborger Skib d. 15 Juli 1719, thi Gud ved, hvad jeg hos disse Tørker og Barbarer maa udstaa. Thi jeg er for det første omgørtet¹ og med en Foed fesselt² med en stor Jærnkæde af 40 til 50 Pd., derudi maa jeg sove, gaa, staa og arbejde fra om Morgenens til om Aftenen og haver intet mere at æde end et lille Skillingsbrød³ hos os og een Drikkevand dertil, der maa jeg den ganske dag komme ud med, og Sten maa jeg og hele Dagen slæbe med min Jærnkæde, saa jeg umuligt længe kan holde det ud, falder derfor de højtærede Venner til Fode, at de mig arme og elendige Slave dog for Guds Skyld hjælper mig ud af denne Jammer og Elendighed, Gud den allerhøjeste vil rigeligen belønne dem derfor her paa Jorden og siden udi Ævigheden, thi de forløste en Sjæl af Helvede. Ja vilde jeg tage Deres Mahometanske⁴ Tro an og fornegte Jesum Christum og forsværge den hellige Guddom, sin ogsaa min Fader og Moder, Søster og Broder og alle mine Venner, saa kunde jeg strax blive Under-Kaptajn og faa Penge og Gods nok, men det bevare mig Gud fra, saa længe jeg endnu haver et lidet Haab, thi jeg haaber, at mine hjærtelig meget ælskede Venner og Forvandre mig arme og elendige Slave ej ganske og aldeles forgietter, men mig ud af denne Elendighed at forløse, forhaaber ogsaa med første Lejlighed, at de mig arme Slave med et Brev vilde lade vide, hvor til jeg kand holde mig; hvad min Ranzon⁵ koster, ved jeg endnu ikke, vil ogsaa ej forspørge derom, førend jeg haver bekommet et Brev fra mine hjerte meget elskte Venner, men jeg kan vel tænke, at jeg ej ringere vil komme fri end alle de andre Styrmand, hvilke maa give 800-900 á 100 Styck von agten. Men saasom jeg her haver udgivet mig for en Engelskmand, skulde jeg tro, at jeg skulde passere noget ringere, derfor beder jeg meget tjenstlig at opnafnet som bliver skrevet paa Brevet, ikke mit rigtige Navn Frederik Helt men William Stytyly bliver skrevet. Jeg forhaaber og beder endnu engang for Guds Skyld, de dog ikke forlader mig udi denne min bedrøvelige Nød og Armod. Jeg haver snart ikke saa meget paa mit Legeme, at jeg kand skjule min Skam med, og dertil maa jeg sove under den blaa Himmel udi Regn og Uvejr. Kunde de mig meget som et lidet Levnedsmiddel remittere eller skrive til den engelske Consul, at hand forskyder mig nogle faa Penge, paa det jeg kunde stille min Hunger og købe én eller to Skjorter for, det skulde være mig en stor Hjælp. Jeg forhaaber og venter med Smerte et lidet Svar fra mine højtærede og hjerte meget elskte Venner Fru Fætterske og Hr. Svoger og forbliver alle mine Blodsforvante⁶ og gode Bekendte.

Deres underdanigste Slave
Friderich Helt.

Algier d. 13. Okt. 1719.

¹ Omgørtet: fastbundet

² Fesselt (tysk): bundet

³ Skillingsbrød: Et hårdt bagt brød.

⁴ Mahometansk: Muhammedansk - Muslimsk

⁵ Ranzon: løsesum

⁶ Blodsforvante: slægtninge

p.s. hvad Pengene anbelanger⁷, som skulde have af Jørgen Mourits Poulsen beder Fru Fætterske Anna Margrethe eller Hr. Svoger at annamme af de tvende Possementærer⁸, som bor udi Hamborg, Adieu.

II

A Monsieur, Mons Anthoni Thiede, boende udi Skiendergade, present á København.
Med en Ven, den Gud ledsage.

Særdeles højtærede og hjerte meget elskte Fru Fætterske Anna Marg. og Susanne Wahrens, som og mine højtærede Hr. Svoger Athoni Thiede, s at alle andre gode Venner og Bekendte:
Lader jeg elendige, som her udi Algier gaar sluttet i Kæder og Baand og haver næppe saa meget paa sit Legeme, at han eller jeg kan bedække min Skam med, vide, at jeg lider Hunger og Kummer, Frost og Hede som af de andre to Breve er at se, som jeg har skrevet, beder derfor den yderste Doms og for Guds Skyld mig arme og elendige Slave dog saa meget at værdige og mig et Brev at sende, hvorefter jeg noget lidet kan regulere mig, om jeg kunde have noget Haab eller ej, thi længere at leve paa saadan Maner er mig umuligt, dog jeg haaber, at mine højtærede Venner og Patroner ej lader mig elendige Slave længe her udi dette barbariske Land, men jeg haaber, at de vil et barmhjertigt Hjerte og Medlidenhed med mig. Gud i den høje Himmel vil belønne det paa Eder alle tusindfoldigen, thi de redde en Sjæl ud af Helvede. I øvrigt beder jeg dog at Hr. Svoger som ogsaa min hjerte meget elskte Fr. Fætterske vil oversende mig en liden Nødskilling af de Penge, som jeg haver staaende i Hamborg, thi jeg haver desværre ikke en Skjorte ej heller Buxer paa mit Legeme saa nøgen blev jeg udtrukken, saa jeg ved Nattetider maa fryse som en Hund, thi jeg ligger desværre under den blaa Himmel ud i Regn og Frost, saa at det mine højtærede Venner og Forvandte det ikkun kunde se, tvivler jeg ikke, at de dog skulde have en barmhjertig Medlidenhed med mig arme Slave. Pengene maa de remittere⁹ til en Købmand i Marseille, som haver Correspondance med en Købmand i København eller udi Hamborg, som han da videre kan oversende til Algier. Jeg forhaaber en naadig Resolution¹⁰ med første Lejlighed og forbliver i det øvrige mine højtærede Fr. Fætterskers og Hr. Svogers samt alle andre gode Venners og Bekendteres hørsomste Tjener og Slave indtil Døden.

Friderich Helt.

Algier d. 28. Oct. 1719.

P.S. Beder ikke at forgiette¹¹ mit Navn, som her passerer for William Stytyl at sætte paa Afskriften i Steden for mit eget Navn. Adieu.

III

⁷ Anbelanger: angår

⁸ Possementærer: En possementmager var en håndværker, der fremstillede borter, kvaster, bånd og frynser til tøj og møbler.

⁹ Remittere: sende til

¹⁰ Resolution: afgørelse

¹¹ Forgiette: glemme

A Monsieur, Mons. Anthoni Thiede, present á København.

Særdeles højtærede og hjerte meget elskte Fr. Fætterske Anna Marg. Wahren, som ogsaa min hjerte meget elskte Fr. Fætterske. Susanne Wahren samt alle andre gode Venner og Bekendte! Jeg arme elendige Slave, som sidder her i Barbariet fængslet og bunden i J rn og Kæder og haver intet at leve af andet end et Brød om Dagen, dertil ingen Klæder ej heller Sko, at jeg holde mig eller min Skam inde, beder for Jesu Christi Skyld mig elendige Slave dog at assistere med nogle faa Penge, for det første, derfor jeg dog kan købe mig en Skjorte og andre Klæder til Nødtørft, thi Gud være det klaget, jeg forgaar snart af Lus og dertil maa jeg hver Dag arbejde og bære Sten som et Mul sel fra Morgen til Aften som mine højtærede Fr. F ttersker sligt vel af min første af 2. og 3. Skrivelser vel har erfaret, dog haver jeg ej bekommet nogen Skrivelse fra Eder ej heller min Svoger Anthoni, hvilket h jligen forundrer mig, udi 7. paa 8. Maaned af Eder som mine Blodsforvante at fornemme, beder dog til sidst, at de ville værdige mig arme og elendige Menneske dog saa meget og sende mig et Brev og lidet Svar, hvorefter jeg kand rette mig, thi jeg kand ikke længere holde det ud, thi jeg siger det ret ud, dersom de ikke snart forløser mig ud af dette barbariske Land, saa maa jeg blive en Tyrk, og naar jeg det er bleven, saa tænker, at I ere Aarsagen derudi og Gud skal igen fodre min Sjæl af Eder, thi jeg er tvungen dertil, dersom I ikke hjælper mig, og der til naar jeg er bleven Tyrk, saa haver mig Kongen som alle Dage ligger mig an derom, presenteret et af hans bedste Skibe af 54 Kanoner at krydse paa de Christne og at tage, hvor jeg kan antreffe, saa kan I mine hj rte meget elskte Fr. vel tænke, at jeg ej vil forskaane nogen og ingen Forbarmelse have, det være sig, dersom det og var min egen Broder. Hermed ønsker jeg alle mine Blodsforvante og gode Bekendte i den allerhøjeste Beskiernelse, han bevare dem og alle deres Børn og Børnebørn for saadant Slaveri som jeg arme elendige Friderich Helt er udi

Skrevet udi Hast. Algier d. 28. Januar 1720..

P. S. Beder at sætte mit Navn paa Udskriften William Styty, thi jeg passerer her for en Engelskmand og at efterspørge udi Kongens Banjer.¹²

¹² Banjer: Bagne (fransk) - slavef ngsel